

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

ספרים חדשים

הרב אשכנזי

מאת הרב יוסף אשכנזי
בהוצאת המשפחה

סיפור חייו ופועלו של הגאון החסיד הרב מרדכי-שמואל אשכנזי, רבו של כפר חב"ד. דמויות ההוד שבצילן גדל, יחידויות ומכתבים מהרבי ועוד. 833 עמ'. טל' 02-6700770.

פעילות חוצה גבולות

מאת שלום-דובער פרידלנד
בהוצאת המחבר

הספר מבוסס על ארכיונו של הרב החסיד שלום-מענדל קלמנסון, ששימש מנהל הלשכה האירופית לסידור הפליטים, וחושף סיפור מרתק של יציאת רוסיה בשנים תש"ו-תש"ז. 2 כרכים. טל' 03-9606018.

מעבר למפורסם

מאת הרב יעקב מעברי
בהוצאת המחבר

חידושים שאינם מפורסמים על פרשיות ספר בראשית, מלוקטים מדברי ראשונים ואחרונים. 394 עמ'. טל' 050-7523086.

רעים האהובים

משיעורי הרב יצחק ערד
בהוצאת מרכז דעת

פרקים על העצמת הקשר הזוגי, לאור תורת החסידות. 166 עמ'. טל' 077-3137800.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:03	6:38	6:39	6:05
6:57	7:33	7:28	6:57

המולד: יום השישי, 12 בצהריים, 12 דקות ו-7 חלקים
ראש חודש מרחשוון: ביום השישי וביום השבת קודש

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף-יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

טל' 972-73-248071 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

יוצאים לדרך עם תרמיל מלא

המשימה האמיתית מתחילה עכשיו. האתגר האמיתי הוא להביא את האמונה והאחדות, השמחה ואהבת התורה אל חיי היום-יום

עם ישראל בתפארתו. צולם בצאת יום הכיפורים באוהל התפילה של בית חב"ד בעיר ימים, נתניה

עם ישראל בחודש החגים שונה מהעם שאנו מכירים כל ימות השנה. בתי הכנסת, הקבועים והמאולתרים, מלאים עד אפס מקום בימים הנוראים. בכיכרות הערים רוקדים המונים עם ספרי

התורה בהקפות השניות. גם האווירה נעימה יותר, פייסנית ורכה יותר. זהו כי כולנו יהודים חמים, מלאי אמונה ואהבת הבורא. הוכחנו כי משוגותינו ועוונותינו אינם מבטאים את האמת הפנימית שלנו. אחרי יום הכיפורים כולנו מרגישים את היותנו יהודים, בנים לקב"ה.

יש על מי לסמוך

חג הסוכות נתן לנו מבט מעמיק על אחדותו של עם ישראל. הבנו שאין יהודים שווים יותר ושוים פחות. נוכחנו שבלי הערבה אין תועלת באתרוג, בלולב ובהדס. ישבנו כולנו בסוכה אחת, שפרשה עלינו את כנפיה, ונזכרנו בכנפי השכינה הפרושות מעל העם היהודי וביד ההשגחה המוליכה אותו אל יעדו.

ולבסוף בא שמחת תורה, שבו הכול רוקדים עם ספר התורה - למדנים ועמי-הארץ, נכבדים ופשוטי עם. זו שמחה על עצם העובדה שיש לנו תורה והיא מבטאת את האהבה שבלב כל אחד ואחת מאיתנו למתנה הנפלאה שנתן לנו הקב"ה. עכשיו, כשאנו מתחילים לקרוא את התורה מחדש, אופפות אותנו השמחה והאהבה שביטאנו כלפיה בשמחת תורה.

מצוידים בכל אלה אנו שבים אל ימי החולין, כדי שנקדש את חיי החולין שלנו. החזרה לשגרה נפתחת בקריאת פרשת בראשית, שבה מסופר על בריאת העולם. יש מנהיג ליקום, יש תכלית לבריאה, ויש לנו על מי לסמוך.

נצא אפוא לדרך בשמחה ונממש כל ימות השנה את הערכים שספגנו בחודש החגים.

גם האווירה נעימה יותר, פייסנית ורכה יותר.

לא קל להיפרד מהחודש העשיר כליכך בחגים ובמועדים. קשה לחזור לימי החולין האפורים והרגילים. קשה שבעתיים לעזוב את תחושת ההתעלות והאחדות המרחפת באוויר, ולחשוב שאנו צפויים להיכנס לשגרה הרוויה מתחים ומאבקים.

אבל למעשה, המשימה האמיתית מתחילה עכשיו דווקא. תקופת החגים אינה אלא הכנה והכשרה לאתגר האמיתי - להביא את האמונה והאחדות, השמחה ואהבת התורה אל תוך חיי היום-יום. לא החג הוא היעד והמטרה, אלא ימי החול הרגילים והאפורים דווקא.

צידה לדרך

בחגים שעברו עלינו הצטיידנו בשפע של תכנים וחוויית רוחניות, שאותם עלינו ליישם עכשיו בחיי היום-יום. כל חג העניק לנו 'צידה' מסוג אחר, ועכשיו יש לנו תרמיל עמוס לכל ימות השנה.

מראש השנה אנו נוטלים את קבלת עול מלכותו של הקב"ה. ביום הזה עמדנו כולנו לפני ה', תקענו בשופר והכרתנו עלינו מחדש את הקב"ה למלך. קבלת עול מלכות שמים היא היסוד גם בחיי היום-יום, והיא באה לידי ביטוי בקריאת 'שמע ישראל' בכל יום.

ביום הכיפורים חשפנו את המהות הפנימית שמסתתרת בתוך כל אחד מאיתנו. גילינו ביום

סוד ההישרדות של עצם הלז

שלא כרע ב'מודים' אינו קם בתחיית המתים. הפריעה מבטאת התבטלות לאלוקות, ומי שנמנע מכך מפגין שאין לו ביטול לאלוקות, ולכן גופו נותר נפרד מן הנשמה ואין לו נצחיות.

יסוד העבודה

יש בזה הוראה לעבודה הרוחנית הכללית, ובמיוחד לנקודת המעבר מחודש תשרי לשגרת השנה. יסוד הכול הוא קבלת עול. אין זה משנה עד כמה האדם מרגיש, מתענג, רוצה – המרכיב המהותי בעבודה הוא עשייתה מתוך קבלת עול ("כרע במודים"). עלידי זה הוא מתאחד עם הקב"ה עד שהתאחדות זו מגיעה גם לעבודתו הפרטית בקיום המצוות.

וכשם שהשכר של תחיית המתים מגיע מ'עצם הלז' לגוף כולו, כך גם עבודה רוחנית שנעשית בקבלת עול פועלת שכל המצוות – עשה ולא תעשה – יקוימו בשלמות הראויה, מתוך התבטלות מלאה לקב"ה.

(תורת מנחם, כרך כד, עמ' 147)

קיימים נולדים וחיים, כל שכן מי שכבר היה חי שיכול לחזור ולחיות?

אלא שזו תשובה שניתנה במענה לטענה שניסתה להכחיש את עצם ההיתכנות של תחיית המתים. לאמיתם של דברים, תחיית המתים איננה התהוות חדשה, אלא שכר המשך לעבודת הגוף בעולם הזה. לכן נדרש שהתחייה תהיה באותו גוף עצמו ולא בהתהוות חדשה, ומשום כך צריך שעצם הלז תישאר בקיומה.

חותם רוחני

היפסדות הגוף שעלידי המוות היא חלקית בלבד, ואיננה נוגעת להישגים הרוחניים שצברה הנשמה בעולם הזה באמצעות הגוף. הגוף הוא רכוש הנשמה, ונועד להשתמש בו לקדושה. הישרדותה של עצם הלז מבטאת את ההכרה שהשפעת הנשמה בגוף אינה זמנית, אלא משהו מהנצחיות שלה דבק בגוף, ומאפשר את יישום השכר בגוף בתחיית המתים.

לפי זה יובן מאמר הזוהר (חלק ב, ק,א) שמי

בפרשת בראשית מתוארת בריאת האדם בשני שלבים: הגוף – "עפר מן האדמה", והנשמה – "ויפח באפיו נשמת חיים". העבודה המשותפת של הגוף והנשמה נועדה ליצור מהגוף כלי להכלת קדושה אלוקית ולהפיכת העולם ל'דירה' לקב"ה, עלידי שהנשמה מחדירה קדושה בגוף.

מכאן נובעת שיטת הרמב"ן, שאימצה תורת החסידות, כי תכלית העבודה הרוחנית איננה גן העדן שבו הנשמות נהנות מזיו השכינה אלא עולם התחייה דווקא, שבו יחיו המתים והנשמות יחזרו לגוף הגשמי. מפני שהשכר ניתן על קיום התורה והמצוות בעולם הגשמי דווקא, וממילא הוא צריך להינתן בגוף גשמי בעולם הזה.

שכר לאותו גוף

בספר הזוהר (א, סט,א) נכתב שתחיית הגוף המת מתחילה מעצם הלז שאיננה נרקבת. ולכאורה, לשם מה נדרשת עצם הלז להחייאת הגוף, והלוא הגמרא עצמה (סנהדרין זא,א) לומדת קליוחומר: אם בניאדם שלא היו

אמרת השבוע

היתר קודם האיסור

הגאון רבי זלמן סורוצקין הוזמן לשבת בדין תורה של הקהילה נגד אחד מעובדיה, בטענה שהפעיל למען עצמו נכס של הקהילה שהוזנח עלידה, והעובד ניצל את ההזנחה לפרנסתו.

הדיון נקבע לשבוע של פרשת בראשית. לרב סורוצקין נודע כי הקהילה פיגרה זמן רב בתשלום משכורתו של העובד, שהיה בעל משפחה גדולה.

אמר הרב לנציגי הקהילה: "מדוע אמר הקב"ה לאדם הראשון 'מכל עץ הגן אכול תאכל', בשעה שבא להזהירו לבל יאכל מעץ הדעת? אלא הקב"ה לימד אותנו דרך ארץ, שאי אפשר לומר לאדם 'אסור' בטרם מקדימים ומורים לו את הדרך הכשרה לפרנסתו. כשאינכם מאפשרים לאיש קיום בדרך כשרה, מה הפלא שהוא פונה באין ברירה לדרכים לא-כשרות?".

פתגם חסידי

"כאשר יהודי בא לפני הקב"ה ומבקש: 'יהי אורי! אלוקים, האר לי באורך. עד אנה אשקע בחשכה', מיד 'ויהי אור' – ה' יתברך מאיר לו" (רבי נח מלכוניץ)

מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

שבת בראשית

חיות משבת בראשית

כל ימות השנה – הן ימות החול, הן השבתות והמועדים, הן המועדים הפרטיים של כל אדם, כיום הכניסה ל'חדר', יום הבר-מצווה ושאר ימי השמחה הפרטיים של האדם – כולם מקבלים את חיותם משבת בראשית של אותה שנה.

(הבעש"ט)

שבת כללית

שבת בראשית היא שבת כללית. כפי שיהודי מעמיד את עצמו בשבת בראשית, כך תתנהל השנה כולה.

(הצמח צדק)

עדיין קודם ההתחלה

התורה נפתחת באות ב' ("בראשית"), וכמו-כן כל מסכת בגמרא נפתחת בדף ב' ולא בדף א'. לרמז שכל שאנו מריבים לחקור ולדרוש, עדיין לא הגענו לא' – עדיין כאילו הננו עומדים לפני ההתחלה.

(רבי לוי יצחק מברדיצ'ב)

האמת יסוד

"ברא אלוקים את" (א,א). סופי התיבות האלה, הפותחים את סיפור הבריאה, מרכיבים את המילה 'אמת'. גם סופי התיבות של "ברא אלוקים לעשות", החותמים את מלאכת הבריאה, יוצרים את המילה 'אמת'. האמת היא יסוד הבריאה,

ובלעדיה אין היא יכולה להתקיים.

(צרור המור)

העולם אין ואפס

"בראשית... והארץ היתה תוהו ובוהו" (א,א,ב). אם מיד בראשיתו של יום האדם זוכר כי "ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", הרי לאחר מכן, כשהוא עסוק בענייני "הארץ", בעניינים ארציים וגשמיים, הרי הם בעיניו "תוהו ובוהו" – אין ואפס.

(חשבה לטובה)

המצווה הראשונה

"פרו ורבו" (א,כח). המצווה הראשונה בתורה היא "פרו ורבו". לאמור: הדבר הראשון שיהודי צריך לחשוב עליו הוא, שיהיה בעולם עוד יהודי (ובזה נכללת החובה גם לעשות את הזולת ליותר 'יהודי').

(רבי שניאור-זלמן מלאדי)

מבט בלתי-ראוי

"ותרא האשה... ותאכל ותיתן גם לאישה" (ג,ו). אדם אומר: אני חסיד וחכם, מה כבר יכולה להזיק לי הסתכלות רגעית בדבר שאין צריכים להביט בו. הנה חווה, יציר כפיו של הקב"ה, חטאה ב'ותרא', בהסתכלות בלתי-ראויה, ומזה נגררה ל'ותאכל', ואחרי-כך גם ל'ותיתן' – להחטיא אחרים.

(לקוטי שיחות)

רעיון של רב

"איפה הכסף?!", התפרצה זעקה בקרון הרכבת. "הכסף! נעלם הכסף!", נשמעו קולות בהולים. שני צעירים יהודים נראו נסערים מאוד. הם חיפשו בכל מקום אפשרי את צרור הכסף האבוד. זה היה פרי עמלם במשך חודשים רבים, עשרת-אלפים רובלים, ועתה נעלמו.

השניים תרו במבטם לכאן ולכאן, חיטטו בתיקיהם והפכו אותם שוב ושוב, גחנו על רצפת הקרון וחיפשו תחת המושבים – לשווא.

הם ידעו כי יש להיזהר מפני הכייסים ששרצו ברכבות. בטרם צאתם לדרך הטמינו את הכסף בכיס פנימי בתגורתו של אחד מהם, בעוד רעהו משגיח עליו. ובכל זאת הצליחו הכייסים להערים על כל מנגנוני ההגנה, וברגע של היסח הדעת גנבו את רכושם ונעלמו.

תכניות רבות רקמו השניים סביב עשרת-אלפים הרובלים שהשתכרו בעמל כפיים. הם כבר חלמו על עסקים יפים שיעשו, כאשר יקנו סחורה רבה במחירים סיטונאיים ואחר כך ימכרו אותה ברווח בעיירות הקטנות. לא רק טרחת העבר הייתה מגולמת בכסף הזה, אלא גם כל עתידם.

הם ניסו לשחזר את מהלך הנסיעה. ככל הנראה אירעה הגניבה בתחנות האחרונות. הקרון התמלא נוסעים רבים, שגדשו את המעברים ויצרו צפיפות רבה. הדוחק הזה היה כר פורה לכייס זריז.

כשנאשו השניים מן החיפושים פנו אל שוטרי הרכבת ודיווחו להם על גניבת כספם. הללו הורו לנהג הקרון לעצור את הרכבת וסרקו נוסע אחרי נוסע. זמן רב עמדה הרכבת במקום, אך החיפושים העלו חרס. השוטרים לא הצליחו לאתר את הגניבה.

בתחנה הקרובה, בעיר דוקלה, ירדו השניים שבורים ומריינפס. בצעדים כושלים יצאו מתחנת הרכבת ושאלו עוברים ושבים על מקומו של בית הכנסת. כשהגיעו לשם שאלו את הנוכחים על רב העיר. הם היו זקוקים נואשות לרמות רבנית שאיתה יוכלו להתיעץ.

התושבים ששמעו את אשר אירע להם הפנו אותם אל הגאון רבי דביבעריש דיין, שנודע בפיקחותו הגדולה. "גשו אליו, והוא ודאי ימצא מזור לכאבכם", ניחמו אותם. שמו של

רבי דביבעריש הלך לפניו, כמי שלצד גדלותו בתורה התברך בתבונה בלתי רגילה. השניים התעודדו מעט ומיהרו לסור אל לשכתו.

מיד כשהתייצבו לפניו הבחין הגאון בעיניהם הדומעות ובפניהם הנפולות. בקול נשבר גוללו השניים לפניו את כל קורותיהם. לאחר מחשבה

קצרה אמר להם: "לינו פה הלילה, ומחר יהיה ה' בעזרנו ונחפש פתרון לבעיה". השניים הנהנו בהסכמה.

עם שחר הורה להם רבי דביבעריש: "לכו אל מערכת העיתון המקומי, ודווחו שם על דבר הגניבה, כדי שזו תסוקר בעיתון הצהריים. כשישאלו אתכם על הסכום שנגנב, עליכם

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

המשיח בתחילת הבריאה

המשיח היה כאן כבר בתחילת הבריאה. את מצב העולם אז התורה מתארת (בראשית א,ב). באומרה: "והארץ הייתה תוהו ובוהו, וחושך על פני תהום, ורוח אלוקים מרחפת על פני המים." חז"ל דרשו (בראשית רבה, פרשה ב,ד) ש"רוח אלוקים" היא רוחו של מלך המשיח:

"והארץ הייתה תוהו" – זה גלות בבל, שנאמר 'ראיתי את הארץ והנה תוהו'. 'ובוהו' – זה גלות מדי, שנאמר 'ויבילו להביא את המן'. 'וחושך' – זה גלות יוון, שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזרותיהן, שהייתה אומרת להם: כיתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלוקי ישראל. 'על פני תהום' – זה גלות ממלכת הרשעה, שאין להם חקר, כמו התהום: מה התהום הזה אין לו חקר, אף הרשעים כן. 'רוח אלוקים מרחפת' – זה רוחו של המשיח, היאך מה דאת אמר (ישעיה יא) 'ונחה עליו רוח ה'".

הפיכת הרע לטוב

מדוע הגלויות נרמזו כבר בתחילת הבריאה? שאלה זו שואל השל"ה (מסכת תענית רד,א): "וקשה: בשעת חדווה – חדווה. ואיך בשעת הבניין [=הבריאה] הקדים סתירת הבניין – דהיינו הגלויות?!" והוא מבאר: "אך ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בם. ומה שנראה שהיא סתירת הבניין, הוא אדרבה: סותר על-מנת לבנות, ואז יצא הבניין בנוי נצחי וזך וטהור וה' יבנה... כי הרע יתהפך לטוב ותהיה ההשפעה מרובה, שהיא יניקתנו מלמעלה, ועת צרה ליעקב – וממנה ייושע".

והשל"ה מסביר את סיבת הקדמת הגלויות כבר בתחילת הבריאה: "הרע הוא סיבת עצם הטוב, לג' טעמים נכונים: א) כי הקליפה קודמת לפר, כמו הלילה הקודם ליום. ומתוך חשכה – אורה. ואלמלא שנבראה הקליפה – הייתה מעורבת בתוך הפרי... ויתרון האור – מהחושך, רצוני לומר, שסיבת יתרונות שיש באור הוא מצד החושך הקדום. ב) כמה מעלות טובות מהגלויות שאנו סובלים בחיים חיותנו, כדי להציל נפשתינו מהגיהינום – והגלויות הם הכור והמצרף. ג) קרובה לזה, כי הגלויות הם מעוררים אותנו בתשובה. זהו הזכרת ד' מלכויות בראשית הבריאה, ולסוף 'רוח אלוקים' – רוח משיח. ואמר 'על פני המים', שהיא התשובה. והרעות הן הטובות, כי הזדונות הנפכים לזכויות".

גילוי שם הוי"ה

תורת החסידות מעלה שאלה – למה נאמר 'רוח אלוקים' דווקא ולא רוח הוי"ה, והלא רוחו של משיח קשורה לכאורה לשם הוי"ה, כמו שנאמר על המשיח "ונחה עליו רוח הוי"ה". מסבירה החסידות (ספר המאמרים תרפ"ו, עמ' 10), על-פי המבואר בספרי קבלה, שהמילה 'מרחפת' מורכבת מהצירוף רפח-מת. אלה רפח (288) הניצוצות האלוקיים שנפלו בשבירת הכלים למטה, ושכל העבודה במשך שנות קיומו של העולם היא לברר ולגאול אותם.

נפילת הניצוצות קשורה לשם אלוקים, הרומז לצמצום שחל באור האלוקי, וממנו נוצרה שבירת הכלים ונפילת הניצוצות. הגאולה וגילוי 'אורו של משיח' הם על-ידי עבודת התשובה, הנעשית בתוך מציאות העולם דווקא (הרמוזה בשם 'אלוקים'), ומתוך הירידה למטה דווקא.

על-ידי עבודת התשובה באים לידי גילוי 'רוח אלוקים' – זה רוחו של מלך המשיח, ואז יהיה גילוי של שם הוי"ה, כמו שנאמר: "ונגלה כבוד הוי"ה וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי"ה דיבר". דווקא מתוך העבודה בתוך הצמצום וההסתר של העולם הנוכחי, ובירור הניצוצות, באים לעלייה הגבוהה של הגאולה, הגילוי של האור האלוקי האין-סופי.

להשיב שגנבו מכם עשרים אלף רובלים".

"עשרים אלף רובלים?!", תהו השניים, "והלא אין זו האמת... נגנבו מאיתנו עשרת-אלפים רובלים בלבד!".

"עשו כדבריי", אמר רבי דביבעריש בהחלטיות ובחיוך צופן סוד. "אם המשטרה תפנה אליכם ותשאל מדוע שיניתם את גרסתכם, אמרו שכך הוריתי לכם. אל דאגה, עשו כדבריי, ומן השמים יסייעו בידנו".

כשבלבם תמיהה על פשר הוראתו המוזרה של הרב, ניגשו השניים אל מערכת העיתון המקומי וסיפרו על דבר הגניבה. הפרשה דווחה בהרחבה בעיתון המקומי, ולא חלף זמן רב והשניים זומנו לתחנת המשטרה.

החוקרים ביקשו לדעת מדוע שינו את גרסתם ומסרו לכתב העיתון כי נגנבו מהם עשרים אלף רובלים. השניים אמרו כי עשו הכול על-פי הוראתו של הרב דביבעריש דיין. כששמעו החוקרים שהגאון עומד מאחורי המעשה, הבינו כי יש דברים בגו והניחו להם. הכול הכירו את חכמתו של הרב וציפו להתפתחויות...

חלפו כמה שעות, ובעיר נפוצו שמועות על קטטה המונית שמתחוללת בעיירה סמוכה. תגרה אלימה פרצה בין חברי כנופיית פשע, ופצועים רבים זרמו לבית הרפואה בעיר. המשטרה חשה למקום, ואז התברר כי הרקע למהומה הוא סכסוך כספי שהתגלע בין חברי הכנופיה.

בתוך זמן קצר התבהרה התמונה. זו הייתה כנופיה של כייסים, שחבריה היו מתפורים ברכבות וגונבים את כספי הנוסעים, ולאחר מכן היו מחלקים את השלל בין אנשי הכנופיה.

אמש שבה חוליית כייסים ממישימתה ובידה שלל רב – עשרת-אלפים רובלים. הכייסים חילקו את הכסף בשווה בין כל החברים. אלא שהיום דיווח בעיתון כי סכום הגניבה עומד על עשרים אלף רובלים. חשדם של החברים התעורר, והם האשימו את הגנבים כי העלימו מחצית מן הסכום. לא הועילו הכחשותיהם, ובמהרה התפתחה קטטה אלימה, שיצאה מכלל שליטה וגרמה לנפגעים רבים.

בתוך זמן קצר הצליחה המשטרה לשים את ידה על הכסף הגנוב, והשיבה אותו לידי שני הצעירים הנרגשים. הכול נדהמו מחכמתו של רבי דביבעריש, ושמו התפרסם לתהילה בקרב יהודים ולא-יהודים, כמי שמצליח להוציא את האמת לאור ולהושיט מזור לכל עשוק.

(על-פי 'מתנת משה')

בצילו של הרב אברג'ל

עם הרב התחילה לפני 32 שנה, כשהתחיל לבסס את מפעל חייו. היה לו כולל קטן. הוא הראה לי תכנית לבניית בית מדרש גדול ואמר לי: 'ככה ייראה הכולל שלנו'. זה היה נשמע כמו חלום, אבל הבניין קם והיה בתוך זמן קצר".

לדבריו, הרב אברג'ל מייזג את רוח החסידות, שאותה ינק בילדותו בבית ספר חב"ד בברוש, עם המסורת המשפחתית: "הרב ספג את תורת החסידות, והיא באה לידי ביטוי בהתבטאויות שלו, באמירות שלו, בעיניים האוהבות, בעצות, בהמלצות ובדרשות. ראיתי איך הוא מזרים חיות והתלהבות בקיום המצוות. ראיתי איך הוא מקריב את עצמו לטובת הציבור, כמו חסיד פשוט. לא רבים יודעים שהרב יורם חי, עד יומו האחרון, בבית צנוע, מרוהט בפשטות".

חינוך בעלייה

סבג פרש לגמלאות בשורת אירועי הוקרה שיזמו מוסדות חינוך רבים בדרום. הוא מרוצה מהגידול בעולם החינוכי. "יש עלייה במספר הילדים, במגוון המוסדות, וגם בהישגים הלימודיים והחינוכיים", הוא אומר.

סבג פיקח גם על מוסדות חינוך חב"ד, 'רשת אהלי יוסף יצחק'. "בחינוך של חב"ד אפשר לראות את רוח הנתניה", הוא אומר. "האווירה הזו חדרה לכל המחוז. על כמה מבתי הספר של

הבוקר של מר מאיר סבג (69), איש חינוך ותיק, נפתח בתפילה ובשיעור התניא היומי, מתוך סדרת הספרים 'בצור ירום' של הרב יורם אברג'ל, שיום ההילולא שלו יחול השבוע. אחר-כך הוא לומד כמה שעות בכולל, ועוסק בהנחלת תורתו של רבו. "אני מפיץ את הספרים", מספר סבג, "ופועל להכנסתם לכוללים ברחבי הארץ, כדי לזכות את האברכים, שייחשפו לעומק של החסידות ולרלוונטיות שלה לחיי היום-יום".

סבג, תושב אשקלון, שימש ארבעים ושבע שנים בתפקידי הוראה מגוונים. מורה, מנהל בית ספר יסודי, מנהל חטיבת ביניים, מפקח אזורי ומפקח מחוז מחמ"ד (מנהלת החינוך הממלכתית). הקשר ההדוק עם הרב אברג'ל העניק טעם חדש לחייו: "החיות, השמחה, ההתלהבות - הכול נראה אחרת, חי יותר, כשלומדים את תורת החסידות. את זה הקנה לי הרב יורם, לי ולתלמידי הרבים בכל רחבי הארץ".

'האח הבכור'

הקשר עם הרב אברג'ל התחיל בהיותו ילד. הוא מספר: "בחופשות נהגתי לבלות הרבה בבית משפחת אברג'ל. הייתי חבר טוב של אחיו הבכור של הרב יורם. למדתי להכיר את ההורים הצדיקים שלהם. הייתי מחובר כל-כך למשפחה, עד שכיננו אותי 'האח הבכור'. ההיכרות העמוקה

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

קבלת תוספת שבת

שאלה: מה עניינה של 'תוספת שבת'?

תשובה: מצוות עשה מן התורה להוסיף מחול על הקודש, באיסור עשיית מלאכה בכניסת שבת ויום טוב וביציאתם.

מתחילת השקיעה כבר יש ספק אם הגיע הלילה, וחל איסור מן התורה לעשות מלאכה, גם בלי מצות ה'תוספת'. לכן בכניסת השבת יש להוסיף זמן שהוא ודאי יום, קודם השקיעה הנראית לעין. אפשר להוסיף זמן כלשהו מ'פלא המנחה' ואילך, שהוא שעה ורבע 'זמניות' קודם השקיעה. ביום שישי זה מדובר בכ-73 דקות, היינו משעה 17:06.

לכל הדעות צריך לקבל תוספת שבת בדיבור מפורש. הספרדים מקבלים זאת באמירת 'בואי כלה' שב'קבלת שבת' (אם היא נאמרת קודם השקיעה. מי שבא לבית הכנסת באיחור, יקבל בבית 'תוספת שבת' כרבע שעה לפני השקיעה). האשכנזים אינם מקבלים

געגועים לרב. סבג על רקע תמונת הרב אברג'ל

חב"ד המלצתי לפרס חינוך במרוצת השנים. הם היו דוגמה ומופת לבית ספר בלי הפסקה, בשני מישורים שהשתלבו יחד: לימודים וחינוך".

מיזוג הרמוני

סבג מלא געגועים לרב יורם. "רוח התניא נשבה מחייו של הרב יורם והיא מוסיפה להפיח רוח חיים בציבור. אני חי את התניא יום-יום בעקבות הלימוד בספריו. אני מרגיש את הרב יום-יום, ומשתדל לחיות על-פי מורשתו שכולה אהבת עם ישראל וארץ ישראל, מתוך מיזוג הרמוני של מסורות העדות ולימוד החסידות".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתח

על 'הציין' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציין' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

זאת ב'קבלת שבת', וצריכים לקבלה במיוחד.

גם הנשים חייבות בתוספת שבת. האשכנזים מקבלות עליהן את השבת בהדלקת הנרות, והספרדיות (אלה מהן שאינן מקבלות זאת בהדלקת הנרות) חייבות לקבל אותה עליהן זמן מה קודם השקיעה.

משעה שמקבלים 'תוספת שבת' אסור לעשות מלאכה. מותר רק להפריש חלה (בארץ ישראל) או מעשר בשעת הדחק, או לעשות מלאכות מסוימות על-ידי גוי.

מי שענה 'ברכו' או התפלל ערבית, תפילה השייכת ליום השבת עצמו, גם אם זה היה לפני השקיעה - נחשב שקיבל עליו את 'עיצומו של יום', ואסור בכל איסורי שבת.

מקורות: יומא פאב, שו"ע סי' רסא ט"ב וס"ד ונו"כ. שו"ע אדה"ז שם ס"ד וקו"א ס"ק ג (והערה נב במהדורה החדשה), סי' שצג ט"ב וסי' תרח ס"א, ובסידורו 'סדר הכנסת שבת' (נדפס בשו"ע ח"ב עמ' תתצט במהדורה ה"ל). משנ"ב סי' רסא ט"ק כא. פסקי תשובות ס"ק ד. קצות השלחן סי' עז בבדה"ש סי' קא. ילקוט יוסף (תשנ"ב) סי' רסג סמ"ו וסי' רסז. קצור הלכות סי' רסג הע' 41.

לקרוא ולדעת

הספר שפותח לפניכם צוהר אל ימות המשיח ומשיב על כל השאלות:

- מהי הגאולה? • מה יעשה המשיח?
  - כיצד יתגלה? • ומה יקרה עם הופעתו?
- לשון בהירה | 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

אוצר בבית

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע' סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות, סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

טל' 1-718-6041020